

2017-09-13

Diarienummer: Ä 2017-922

Finansdepartementet

Departementspromemorian Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län Ds 2017:20 (Fi2017/02298/SFÖ)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas.

Tillväxtverket ska enligt regeringens instruktion främja ett aktivt regionalt tillväxtarbete i länen samt i det arbetet utveckla och förbättra förutsättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå.¹

Tillväxtverket har en särskild roll att delta i, samordna och följa upp strategier och program inom det regionala tillväxtarbetet.² I enlighet med den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft³ samverkar Tillväxtverket med berörda aktörer för att skapa bättre förutsättningar för en hållbar regional tillväxt och attraktionskraft i alla delar av landet. Detta gör Tillväxtverket genom att bidra med kunskap, nätverk och finansiering såväl lokalt, regionalt, nationellt som internationellt. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

- Tillväxtverket instämmer i förslaget att landstingen i Stockholms, Kalmar och Blekinge län ska överta det regionala utvecklingsansvaret i respektive län.
- Tillväxtverket vill särskilt betona att med övertagande av det regionala utvecklingsansvaret för landstingen också följer, inte bara ett ansvar för frågorna som sådana, utan även ett ansvar att tydliggöra innebörden av och kommunicera frågorna. Samt ett ansvar att ta det regionala ledarskapet för att samordna insatser för genomförandet av det regionala tillväxtarbetet.
- Dessutom bör regeringen beakta den utmaning det innebär att ansvaret för det regionala tillväxtarbetet fortfarande åligger olika aktörer, beroende på vilket län vi befinner oss i. En överföring av det regionala utvecklingsansvaret till landsting enligt föreliggande förslag är av den anledningen ett sätt att förbättra en mer enhetlig ansvarsfördelning.

¹ SFS 2009:145, *Förordning (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket*, Regeringskansliets rättsdatabaser, senast ändrad 2015-05-19.

² Ibid.

³ Regeringen, (2015), *En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015 - 2020*, Diarienummer: N2015:31.

Landstingen har ett ansvar att tydliggöra innebörden av och kommunicera de regionala utvecklingsfrågorna

Enligt promemorians avsnitt 5 – *Övertagande av det regionala utvecklingsansvaret*, har regeringen framfört betydelsen av en överföring av det regionala utvecklingsansvaret till landstingen då det innebär att en tydligare och mer enhetlig organisation skapas för dessa frågor. Även den demokratiska förankringen av det regionala tillväxtarbetet är av betydelse i det här sammanhanget menar regeringen.

Tillväxtverket instämmer i förslaget men vill särskilt betona att med övertagande av det regionala utvecklingsansvaret för landstingen också följer, inte bara ett ansvar för frågorna som sådana, utan även ett ansvar att tydliggöra innebörden av och kommunicera frågorna. Både inom och utanför organisationen. Samt ett ansvar att ta det regionala ledarskapet för att samordna insatser för genomförandet av det regionala tillväxtarbetet. Inte minst då de regionala utvecklingsfrågorna budgetmässigt utgör en mindre del av landstingens verksamhet.

Vidare, i det här enskilda ärendet har inte heller samtliga kommuner inom respektive län uttryckt sig positivt om en överföring av ansvaret till landstingen, utan en majoritet av dessa. Mot den bakgrunden blir det ännu viktigare för det regionala ledarskapet att tydliggöra innebörden av och kommunicera frågorna. I ett sådant utvecklingsarbete kan Tillväxtverket bidra med stöd, till exempel i form av kunskap och nätverk.

Det är en utmaning att länen har olika sätt att organisera sig i det regionala tillväxtarbetet

Utöver bedömningen av de konsekvenser som redovisas i promemorians avsnitt 7 – *Konsekvenser*, och som är specifika för det här förslaget skulle Tillväxtverket även vilja uppmärksamma den utmaning det innebär att ansvaret för det regionala tillväxtarbetet fortfarande åligger olika aktörer, beroende på vilket län vi befinner oss inom. En överföring av det regionala utvecklingsansvaret till landsting enligt föreliggande förslag är av den anledningen ett sätt att förbättra en mer enhetlig ansvarsfördelning. I det här sammanhanget blir det av betydelse, anser Tillväxtverket, hur länsstyrelsernas regionala tillväxtuppdrag kommer att definieras framöver. Det finns ett behov av att Regeringskansliet formulerar detta. Tillväxtverket menar att en proaktiv och framåtsyftande relation mellan regionalt utvecklingsansvariga och länsstyrelserna är viktigt för ett effektivt och målinriktat arbete med regionala utvecklingsfrågor i ett såväl regionalt som ett nationellt perspektiv.

Det här ställer naturligtvis särskilda krav på aktörer på regional och nationell nivå för att få till stånd en väl fungerande samverkan inom det regionala tillväxtarbetet. Dels för Regeringskansliets styrning inom området, dels för statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Tillväxtverket har, fram till 2020, regeringens uppdrag att stödja statliga myndigheter i det arbetet, till exempel genom kunskapshöjande insatser om regionalt tillväxtarbete. Ett stöd som också är inskrivet i förordningen om regionalt tillväxtarbete.⁴

⁴ Regeringen, (2017), *Förordning om regionalt tillväxtarbete*, SFS 2017:583.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Maria Weimer Löfvenberg har varit föredragande. I handläggningen har också avdelningschef Lars Wikström, enhetschef Ingrid Arltoft Henriksson, regionchef Stefan Larsson, regionchef Vivianne Yllenius samt Sigrid Hedin deltagit.

Gunilla Nordlöf

Maria Weimer Löfvenberg